

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Măcăineanu nr. 1-3, et. 2,
tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro
Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 148
din 05.03.2014

Dosar nr.: 11/2014

Petiția nr.: 118/09.01.2014

Petent: AZI (tatăl elevei AKZ)

Reclamat: Ministerul Educației Naționale

Obiect: prevederile Ordinului MECTS nr. 5610/2012 care stabilesc desfășurarea unui număr mai mare de examene pentru elevii aparținând minorităților naționale

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și domiciliul petentului

I.1.1. AZI,

I.1.2. Ministerul Educației Naționale, prin reprezentant legal, Ministru RP, cu sediul în București,

I.2. Numele și reședința reclamatei

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul arată faptul că prevederile Ordinului MECTS nr. 5610/2012 sunt discriminatorii întrucât prevăd același calendar de desfășurare a sesiunii de bacalaureat, elevii aparținând minorităților naționale având de susținut în plus două materii. Urmare acestui fapt și distanța dintre probe este mai scurtă dezavantajând elevii aparținând minorităților naționale (petentul fiind tatăl a trei copii)

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Părțile au fost citate pentru data de 18.02.2014 la sediul CNCD, prin adresa nr. 118 din data de 23.01.2014 respectiv adresa nr. 410 din data de 23.01.2014. La termen părțile nu s-au prezentat.

3.3. Partea reclamată a formulat un punct de vedere înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 953/12.02.2014, prin adresa nr. 1167/19.02.2014, punctul de vedere fiind transmis petentului, fiindu-i acordat un termen pentru concluzii scrise.

3.4. Prin adresa nr. 1186/20.02.2014 petentul a formulat note scrise.

3.5. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Sușinerile petentului

4.1.1. Petentul arată faptul că prevederile Ordinului MECTS nr. 5610/2012 sunt discriminatorii întrucât prevăd același calendar de desfășurare a sesiunii de bacalaureat, elevii aparținând minorităților naționale având de susținut în plus două materii.

4.1.2. Urmare acestui fapt și distanța dintre probe este mai scurtă dezavantajând elevii aparținând minorităților naționale (petentul fiind tatăl a trei copii).

4.1.3. Petentul, în raport de punctul de vedere formulat de către reclamat, arată faptul că petiția sa nu vizează calendarul examenului de bacalaureat din 2014, ci în general modul de desfășurare a bacalaureatului și a examenului de capacitate.

4.1.4. Petentul arată faptul că reclamatul recunoaște faptul că elevii minoritari au mai puține zile libere în perioada examenelor, respectiv au de susținut în plus două examene (proba scrisă și proba orală la limba maternă).

4.1.5. Petentul solicită să se constate faptul că este vorba de un tratament discriminatoriu iar pe viitor organizarea acestor examene să se facă în mod nediscriminatoriu.

4.1.6. Legat de punctul de vedere formulat de către partea reclamată, în situația în care se constată că practica Ministerului Educației Naționale este discriminatorie, petentul solicită să se considere faptul că petiția sa se referă și la Parlament, de vreme ce discriminarea la care sunt supuși elevii școlilor cu predare în limba minorităților naționale se poate înlătura numai prin modificarea Legii nr. 1/2011.

Sușinerile părții reclamate

4.2.1. Prin punctul de vedere formulat, partea reclamată solicită respingerea petiției ca neîntemeiată pe următoarele considerente:

4.2.2. Sesizarea privește în principal Calendarul examenului de bacalaureat național 2013 (sesiunea iunie-iulie și sesiunea august-septembrie).

4.2.3. Conform prevederilor art. 45, alin. (1) din legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, *Persoanele aparținând minorităților naționale au dreptul să studieze și să se instruiască în limba maternă, la toate nivelurile, tipurile și formele de învățământ preuniversitar, în condițiile legii.*

4.2.4. Potrivit prevederilor art. 68 alin. (1) din lege, în perioada învățământului primar și gimnazial, când se asigură achizițiile fundamentale, curriculumul este centrat pe cele 8 domenii de competențe-cheie care determină profilul de formare a elevului. Dintre acestea, competența de comunicare în limba română și în limba maternă, în cazul minorităților naționale ocupă un loc central. Nivelul competențelor se evaluează, în mod firesc, rezultatul fiind un factor regulator al procesului și indice de modificare/elaborare a politicilor educaționale. În conformitate cu art. 77, alin. (2), elevii care finalizează cursurile nivelului superior al liceului au dreptul de a susține examenul național de bacalaureat, a cărui promovare asigură accesul acestora în domeniul învățământului superior.

4.2.5. În spiritul asigurării egalității de șanse cu toți elevii din țară, cei care studiază în școli cu predare în limbile minorităților naționale susțin, atât oral cât și în scris, la examenul național de bacalaureat, și o probă în limba maternă. Aceste prevederi se regăsesc în art. 77, alin. (4) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare. Dreptul constituțional pe care îl au cetățenii aparținând minorităților naționale, acela de a învăța în limba maternă, le asigură celor care au promovat examenul de bacalaureat, accesul la învățământul superior, unde au posibilitatea de a studia în continuare în limba maternă, conform prevederilor art. 135, alin. 1), lit. a din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

4.2.6. Prin Ordinul MECTS nr. 5610/31.08.2012 privind organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat național 2013 s-a aprobat Calendarul examenului de bacalaureat național - 2013 prevăzut în Anexa nr. 1. Coordonarea pe plan național a modului de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat este asigurată de Comisia Națională de Bacalaureat, care se constituie, la începutul fiecărui an școlar, prin ordin al ministrului, iar la nivel județean, coordonarea organizării și desfășurării examenului este asigurată de comisia de bacalaureat județeană/ a Municipiului București.

4.2.7. Persoanele aparținând minorităților naționale au dreptul să studieze și să se instruiască în limba maternă, la toate nivelurile, tipurile și formele de învățământ preuniversitar, în condițiile legii. În cadrul învățământului preuniversitar cu predare în limbile minorităților naționale, toate disciplinele se studiază în limba maternă, cu excepția disciplinei Limba și literatura română.

4.2.8. În învățământul preuniversitar, probele de admitere și probele examenelor de absolvire pot fi susținute în limba în care au fost studiate disciplinele respective, în condițiile legii.

4.2.9. În concluzie, pentru elevii care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale, examenul național de bacalaureat constă în susținerea și a altor două probe: proba B de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă, pentru elevii care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale și proba scrisă la Limba și literatura maternă.

4.2.10. Absolvenții de liceu care au participat la proba de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă primesc un certificat care atestă **nivelul de competență lingvistică**.

4.2.11. Potrivit Legii nr. 1/2011, modul în care MEN organizează examenul de bacalaureat nu este discriminatoriu pentru elevii care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale și că indiferent dacă s-ar prelungi sau nu Calendarul examenului de bacalaureat, elevii minoritari vor avea mai puține zile libere deoarece au față de ceilalți elevi două examene în plus, respectiv cele de limba maternă (oral/scris).

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. **În fapt**, Colegiul director urmează a se pronunța asupra aspectelor sesizate respectiv modalitatea în care se desfășoară examenul de bacalaureat, elevii care studiază în altă limbă decât cea română, având de susținut un număr mai mare de examene, distanța dintre probe fiind mai scurtă decât pentru elevii care studiază în limba română. În concluzie petentul solicită constatarea tratamentului discriminatoriu la care sunt supuși elevii aparținând minorităților naționale, elevi care sunt nevoiți să susțină un număr mai mare de examene decât elevii care studiază în limba română.

5.2. **În drept**, analizând faptele reținute în petiție, **Colegiul Director** se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.

5.3. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.**

5.4. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director reține că pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) Existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile. În speța de față, Colegiul Director ia act de susținerea petentului conform căreia elevii aparținând minorităților naționale au de susținut, în cadrul examenului de bacalaureat, un număr mai mare de examene, în comparație cu elevii care studiază în limba română.

Colegiul reține faptul că toți elevii din țară, cei care studiază în școli cu predare în limbile minorităților naționale susțin, atât oral cât și în scris, la examenul național de bacalaureat, și o probă în limba maternă. Aceste prevederi se regăsesc în art. 77, alin. (4) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare. Dreptul constituțional pe care îl au cetățenii aparținând minorităților naționale, acela de a învăța în limba maternă, le asigură celor care au promovat examenul de bacalaureat,

accesul la învățământul superior, unde au posibilitatea de a studia în continuare în limba maternă, conform prevederilor art. 135, alin. 1), lit. a din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Cu siguranță efortul este unul susținut în vederea parcurgerii unei materii mai ample, cu efecte și asupra modului de verificare și certificare a cunoștințelor acumulate.

Practic pentru o muncă susținută și recunoscută ca atare, absolvenții de bacalaureat care susțin bacalaureatul în altă limbă decât limba română vor obține și un certificat de atestare lingvistică, certificat ce nu poate fi obținut în cadrul susținerii bacalaureatului în limba română.

La rândul său, acest certificat de atestare lingvistică dă dreptul absolvenților de bacalaureat care l-au obținut la a continua forme de pregătire din cadrul învățământului superior fără a mai fi necesară verificarea cunoștințelor de limbă străină, la universități din afara țării precum și la continuarea studiilor în limba maternă la universități din România.

Volumul de muncă depus în cadrul examenului de bacalaureat este cu siguranță mai mare existând două probe suplimentare însă susținerea și promovarea acestor două examene este încununată de certificarea lingvistică care deschide noi oportunități de studiu pentru absolvenții care le-au obținut.

b) Existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu modificările ulterioare. În speța de față, Colegiul Director reține că la baza aspectelor sesizate de petent au stat criteriul etnic în strânsă legătură cu cel și lingvistic, aspecte avute în vedere la argumentarea punctul a).

c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege. În cazul de față, Colegiul reține faptul că bacalaureatul conține două examene suplimentare, timpul alocat pregătirii pentru probele de bacalaureat fiind mai redus.

d) Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare. După cum a arătat și partea reclamată și după cum a reținut și Colegiul, ne aflăm în fața unei justificări obiective, metodele de atingere a aceluși scop fiind justificate și legitime.

5.5. Învățământul într-o altă limbă decât cea română reprezintă o opțiune și un drept al elevilor care aleg voluntar această formă de educație. În mod evident, o astfel de formă de educație reprezintă un efort suplimentar atât din partea statului cât și a celor care optează în acest mod, alegere ce trebuie asumată de ambele părți.

Examinând sesizarea petentului și susținerile părții reclamante care recunoaște practic existența a două probe suplimentare la susținerea examenului de bacalaureat, Colegiul nu poate reține întrunirea cumulativă a cerințelor pentru a ne afla în fața unei fapte de discriminare ori a unei situații care să fie imputabilă părții reclamante.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definită în art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată;

2. Recomandă părții reclamante stabilirea unui calendar care să țină cont de zilele necesare de repaus, stabilind un calendar care să acorde un număr egal de zile între probele de la examenul de bacalaureat, eventual prin programarea la final a probelor scrise și orale în limba maternă, în măsura posibilităților existente.

3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

THEODORA BERTZI – Membru

CAZACU IOANA LIANA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

**Data redactării 06.03.2014
Motivată și tehnoredactată : T.B./R.B.**

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.